

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0.11.00.00-610 1801
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Ağustos 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/07/2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14336 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Selahattin DEMİRTAŞ'a ait 7/8607 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ve ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK : 1 yazı

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SELAHATTİN DEMİRTAŞ'IN 7/8607 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Anayasamızın Grev Hakkı ve Lokavt başlıklı 54 üncü maddesinde; "Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uyuşmazlık çıkması halinde işçiler grev hakkına sahiptirler. Bu hakkın kullanılmasının ve işverenin lokavta başvurmamasının usul ve şartları ile kapsam ve istisnaları kanunla düzenlenir.

Grev hakkı ve lokavt iyiniyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz.

Grev esnasında greve katılan işçilerin ve sendikanın kasıtlı veya kusurlu hareketleri sonucu, grev uygulanan işyerinde sebep oldukları maddi zarardan sendika sorumludur.

Grev ve lokavtın yasaklanabileceği veya ertelenebileceği haller ve işyerleri kanunla düzenlenir.

Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda ertelemenin sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür. Uyuşmazlığın her safhasında taraflar da anlaşarak Yüksek Hakem Kuruluna başvurabilir. Yüksek Hakem Kurulunun kararları kesindir ve toplu iş sözleşmesi hükmündedir.

Yüksek Hakem Kurulunun kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

Siyasi amaçlı grev ve lokavt, dayanışma grev ve lokavtı, genel grev ve lokavt, işyeri işgali, işi yavaşlatma, verimi düşürme ve diğer direnişler yapılamaz.

Greve katılmayanların işyerinde çalışmaları, greve katılanlar tarafından hiç bir şekilde engellenemez."

hükümleri öngörülmektedir.

Yine, 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun Grevin tanımı başlıklı 25 inci maddesinde; "İşçilerin, topluca çalışmamak suretiyle işyerinde faaliyeti durdurmak veya işin niteliğine göre önemli ölçüde aksatmak amacıyla aralarında anlaşarak veyahut bir kuruluşun aynı amaçla topluca çalışmamaları için verdiği karara uyarak işi bırakmalarına grev denilir.

Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde işçilerin iktisadi ve sosyal durumlarıyla çalışma şartlarını korumak veya düzeltmek amacıyla bu Kanun hükümlerine uygun olarak yapılan greve kanuni grev denilir.

Kanuni grev için aranan şartlar gerçekleşmeden yapılan greve kanun dışı grev denilir. Siyasi amaçlı grev, genel grev ve dayanışma grevi kanun dışı grevdir. İşyeri işgali, işi yavaşlatma, verimi düşürme ve diğer direnişler hakkında kanun dışı grevin müeyyideleri uygulanır.

Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, milli egemenliğe, Cumhuriyete, milli güvenliğe aykırı amaçla grev yapılamaz."

hükümleri öngörülmektedir.

Diğer taraftan, 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunun 29 uncu maddesinde hangi işlerde grev ve lokavtın yapılamayacağı belirtilmiş ayrıca, grev ve lokavtın ertelenmesi başlıklı 33 üncü maddesinde de, karar verilmiş veya başlanmış olan kanuni bir grev veya lokavtın genel sağlığı veya milli güvenliği bozucu nitelikte olması halinde Bakanlar Kurulunun bu uyuşmazlıkta grev ve lokavtı bir kararname ile altmış gün süre ile erteleyebileceği belirtilmiştir.

Bakanlığımız İş Müfettişlerince iş hayatı ile ilgili teftişlerin usul ve esasları 4857 sayılı İş Kanunu, 2821 sayılı Sendikalar Kanunu, 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunu, 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunu, 625 sayılı Özel Eğitim Kurumları Kanunu, 818 sayılı Borçlar Kanunu, 854 sayılı Deniz İş Kanunu, 5953

sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunda belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen Kanunlar çerçevesinde, Türkiye Gazeteciler Sendikası tarafından Balmumcu ve Sefaköy ile Balgat/ANKARA adreslerinde faaliyet gösteren Turkuvaz Radyo, Televizyon Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş. (Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.) işyerlerinde 13/02/2009 tarihinde başlatılan grevden sonra işveren tarafından çalışanlara yönelik hukuk dışı baskılar yapıldığı iddiaları ile ilgili olarak Bakanlığımızca yapılacak herhangi bir işlem bulunmamaktadır.

Tarafların anlaşarak toplu hak ve menfaat uyumsuzluklarının her safhasında toplu iş sözleşmesinin imzalanabileceği değerlendirilmektedir.

